

Programowanie kart graficznych

Kompilator NVCC
Podstawy programowania na
poziomie API sterownika

Kompilator NVCC

Literatura:

„The CUDA Compiler Driver NVCC“ v4.0, NVIDIA Corp, 2012

NVCC:

- według firmowego podręcznika firmy NVIDIA, NVCC nie jest kompilatorem, a „sterownikiem kompilatora” (*compiler driver*)
- dla skompilowania kodu hosta NVCC będzie używał:
  - kompilatora **gcc** na platformach Linux
  - kompilatora **cl** (MS VS) na platformach Windows)
- użyty będzie ten kompilator, który jest dostępny wprost na ścieżce przeszukiwania, chyba że zostanie użyta opcja **-compiler-bindir**
- NVCC definiuje makro **__CUDACC__** które może być wykorzystane dla sprawdzenia środowiska kompilacji

NVCC:

- sterowanie przebiegiem kompilacji odbywa się na dwa sposoby:
  - poprzez użycie (bądź nie) pewnego zestawu opcji kompilatora
  - poprzez podanie na wejście specyficznych plików wejściowych (rozpoznawanych na podstawie rozszerzenia)
- rozszerzenie nazwy pliku determinuje typ danych wejściowych, opcja kompilacji – typ danych wyjściowych

NVCC:

- rozpoznawane rozszerzenia plików:
  - .cu - plik źródłowy z kodem hosta i kodem GPU
  - .cup - jak wyżej, ale po fazie preprocesora
  - .c - plik źródłowy w C (tylko kod hosta)
  - .cc,.cxx,.cpp - plik źródłowy w C++ (tylko kod hosta)
  - .gpu - plik z kodem pośrednim GPU
  - .ptx - plik z kodem PTX
  - .o, .obj - plik pośredni kodu hosta
  - .a, .lib - plik biblioteczny
  - .res - plik zasobów
  - .so - biblioteka współdzielona

Fazy pracy NVCC:

- NVCC nie odróżnia plików z kodem pośrednim hosta, plików bibliotecznych i plików zasobów, a jedynie przekazuje ich nazwy do wywołania linkera
- w odróżnieniu od gcc, NVCC generuje błąd w przypadku napotkania pliku o nieznanym (niewymienionym wcześniej) rozszerzeniu

Fazy pracy NVCC:

faza kompilacji	opcja włączająca	domyślny plik wynikowy
kompilacja z kodu CUDA do czystego C	-cuda	x.cu → x.cu.c
preprocessing z C/C++	-E	stdout
kompilacja C/C++ do pliku pośredniego	-c	*.o (Linux), *.obj (Win)
generowanie pliku cubin z plików .cu, .gpu lub .ptx	-cubin	*.cubin
generowanie pliku PTX z plików .cu lub .gpu	-ptx	.ptx
generowanie pliku .gpu z pliku .cu	-gpu	.gpu
linkowanie pliku wykonywalnego	-brak-	a.out (Linux), a.exe (Win)
wygenerowanie pliku bibliotecznego	-lib	a.a (Linux), a.lib (Win)
wygenerowanie zależności dla make'a	-M	stdout
uruchomienie pliku wykonywalnego	-run	

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja CUDA**

forma długa: `--cuda`

forma krótka: `-cuda`

- **działanie:**

skompilowanie wszystkich wskazanych plików .cu do plików .cu.c

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja CUBIN**

forma długa: `--cubin`

forma krótka: `-cubin`

- **działanie:**

skompilowanie wszystkich wskazanych plików `.cu/.gpu/.ptx` do plików `.cubin`; kod hosta (jeśli występuje) jest ignorowany

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja PTX**

forma długa: `--ptx`

forma krótka: `-ptx`

- **działanie:**

skompilowanie wszystkich wskazanych plików `.cu/.gpu` do plików `.ptx`; kod hosta (jeśli występuje) jest ignorowany

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja GPU**

forma długa: `--gpu`

forma krótka: `-gpu`

- **działanie:**

skompilowanie wszystkich wskazanych plików .cu do plików .gpu; kod hosta (jeśli występuje) jest ignorowany

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** `PREPROCESS`

forma długa: `--preprocess`

forma krótka: `-E`

- **działanie:**

wykonanie preprocessingu na wszystkich wskazanych plików `.c/.cc/.cpp/.cxx/.cu`

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** GENERATE DEPENDENCIES

forma długa: `--generate-dependencies`

forma krótka: `-M`

- **działanie:**

wygenerowanie pliku zależności dla wszystkich wskazanych plików `.c/.cc/.cpp/.cxx/.cu`; plik zależności może potem zostać włączony/dołączony do pliku Makefile

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** `COMPILE`

forma długa: `--compile`

forma krótka: `-c`

- **działanie:**

wygenerowanie plików pośrednich dla wszystkich wskazanych plików `.c/.cc/.cpp/.cxx/.cu`

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja LINK**

forma długa: `--link`

forma krótka: `-link`

- **działanie:**

zachowanie domyślne – skompiluj wszystkie wskazane pliki `.c/.cc/.cpp/.cxx/.cu` i wygeneruj plik wykonywalny

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja LIB**

forma długa: `--lib`

forma krótka: `-lib`

- **działanie:**

zachowanie domyślne – skompiluj wszystkie wskazane pliki `.c/.cc/.cpp/.cxx/.cu` i wygeneruj plik biblioteczny

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja RUN**

forma długa: `--run`

forma krótka: `-run`

- **działanie:**

wykonaj działania jak dla opcji `-link` i uruchom otrzymany plik wykonywalny

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** `OUTPUT FILE`

forma długa: `--output-file`

forma krótka: `-o`

- **działanie:**

umieść wynik kompilacji w pliku o wskazanej nazwie zamiast pliku o nazwie domyślnej; jeśli opcja została użyta w kontekście operacji innej niż **link**, **run** lub **lib**, dopuszczalne jest wystąpienie tylko jednego pliku źródłowego

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** `LIBRARY`

forma długa: `--library`

forma krótka: `-l`

- **działanie:**

wskazanie **pliku bibliotecznego**, który ma zostać wykorzystany w fazie linkowania; opcja może zostać użyta wielokrotnie w jednej linii poleceń

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** `LIBRARY PATH`

forma długa: `--library-path`

forma krótka: `-L`

- **działanie:**

wskazanie **katalogu/katalogów** z plikami bibliotecznymi, które mają zostać wykorzystane w fazie linkowania; opcja może zostać użyta wielokrotnie w jednej linii poleceń

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** `OUTPUT DIRECTORY`

forma długa: `--output-directory`

forma krótka: `-odir`

- **działanie:**

wskazanie katalogu, w którym mają zostać umieszczone pliki wyjściowe; użyteczne w połączeniu z opcją `--generate-dependencies` w celu poprawnego wygenerowania zależności

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** `COMPILER OPTIONS`

forma długa: `--compiler-options`

forma krótka: `-Xcompiler`

- **działanie:**

przekazanie zestawu opcji wprost do kompilatora/preprocesora (znaczenie zależne od użytej platformy)

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** PTXAS OPTIONS

forma długa: `--ptxas-options`

forma krótka: `-Xptxas`

- **działanie:**

przekazanie zestawu opcji wprost do asemblera PTXAS

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja DRY RUN**

forma długa: --dryrun

forma krótka: -dryrun

- **działanie:**

pokaż, co zrobisz, ale nic nie rób

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** **VERBOSE**

forma długa: `--verbose`

forma krótka: `-verbose`

- **działanie:**

pokazuj szczegółowe informacje o przebiegu kompilacji wraz z komunikatami generowanymi przez wszystkie uruchamiane narzędzia

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja** KEEP (SAVE TEMPS)

forma długa: `--keep (--save-temps)`

forma krótka: `-keep (-save-temps)`

- **działanie:**

zachowaj wszystkie pliki tymczasowe wytworzone w czasie kompilacji

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja CLEAN TARGETS**

forma długa: `--clean-targets`

forma krótka: `-clean`

- **działanie:**

nic nie kompiluj, tylko usuń już istniejące pliki, które powstałyby w czasie kompilacji

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja RUN ARGS**

forma długa: `--run-args`

forma krótka: `-run-args`

- **działanie:**

używane w połączeniu z opcją `-R` w celu przekazania argumentów do uruchamianego kodu

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja GPU NAME**

forma długa: `--gpu-name`

forma krótka: `-arch`

- **działanie:**

wskazanie „nazwy” GPU dla którego kompilowany jest kod; nazwa ta określa albo „rzeczywistą” architekturę GPU albo „wirtualną” architekturę PTX; określa maksymalne CC jakie brane jest pod uwagę do momentu generowania kodu PTX; określane jest symbolami `compute_cc` (np. `compute_11` dla CC=1.1) dla architektury „wirtualnej” oraz `sm_cc` (np. `sm_11`) dla architektury „rzeczywistej”.

Wybrane opcje linii poleceń NVCC:

- **opcja GPU CODE**

forma długa: `--gpu-code`

forma krótka: `-code`

- **działanie:**

wskazanie „nazwy” GPU dla którego generuje się kod z postaci PTX; określana w ten sam sposób, co opcja `--gpu-name`; o ile wartość parametru `-gpu-name` może być niezgodna z posiadanym sprzętem, o tyle `--gpu-code` musi uwzględniać rzeczywistą platformę docelową; np. kod uzyskany z `-gpu-code=sm_20` nie da się uruchomić na `CC<2.0`

Podstawy programowania na poziomie API sterownika

Literatura:

„NVIDIA CUDA C Best Practices Guide” v4.0, NVIDIA Corp, 2012

Poziom API sterownika:

- dwa poziomy abstrakcji
  - **C runtime for CUDA** – (wysokopoziomowy)
wykorzystuje rozszerzenia CUDA/C i pozwala korzystać z daleko idących ułatwień takich jak typy danych ukrywające szczegóły implementacji dotyczące np. sposobu ładowania kodu do GPU czy odpalenia kodu kernela
  - **CUDA driver API** – (niskopoziomowy)
wykorzystuje się czyste C/C++, a wszelkie czynności dotyczące współpracy z GPU muszą zostać wykonane „ręcznie” przez programistę
- oba poziomy **wykluczają się** wzajemnie – konkretna aplikacja może wykorzystywać tylko jeden z nich

Poziom API sterownika:

- cechy charakterystyczne programowania dla poziomego API sterownika:
  - wymaga napisania bardziej „przegadanego” kodu
  - w zamian oferuje precyzyjną kontrolę wykonania kodu
  - dysponuje komplementarnym zbiorem funkcji usługowych, których nazwy poprzedzane są prefiksem **cu**

Poziom API sterownika:

- oferuje dwa zbiory funkcji usługowych
  - funkcje niższego poziomu, dostępne przez `cuda_runtime_api.h`, dopasowane stylistycznie do programowania w C
  - funkcje wyższego poziomu, dostępne przez `cuda_runtime.h`, dopasowane stylistycznie do programowania C++
- dzięki niewykorzystywaniu rozszerzeń języka C nie jest konieczne użycie kompilatora NVCC

Prosty przykład – najpierw na poziomie **CUDA Runtime** część 1/2

```
#include <assert.h>
#include <stdio.h>

#define N 1000
#define BLOCK_SIZE 16

float HostVect[N];
float *DevVectIn, *DevVectOut;
int blocks;

__global__ void IncVect(float *Tin, float *Tout) {
    int x = blockDim.x * blockIdx.x + threadIdx.x;
    if(x < N)
        Tout[x] = Tin[x] + 1;
}
```

część 2/2

```
int main(int argc, char *argv[]) {  
  
    for(int i = 0; i < N; i++)  
        HostVect[i] = i;  
    cudaMalloc((void **) &DevVectIn, sizeof(HostVect));  
    cudaMalloc((void **) &DevVectOut, sizeof(HostVect));  
    cudaMemcpy(DevVectIn, HostVect, sizeof(HostVect),  
               cudaMemcpyHostToDevice);  
    blocks = N / BLOCK_SIZE;  
    if(N % BLOCK_SIZE) blocks++;  
    IncVect<<<blocks, BLOCK_SIZE>>>(DevVectIn, DevVectOut);  
    cudaThreadSynchronize();  
    cudaMemcpy(HostVect, DevVectOut, sizeof(HostVect),  
               cudaMemcpyDeviceToHost);  
    cudaFree(DevVectIn);  
    cudaFree(DevVectOut);  
    for(int i = 0; i < N; i++)  
        assert(HostVect[i] == i + 1);  
    puts("done");  
    return 0;  
}
```

Kompilacja i uruchomienie

```
$ nvcc runtime.cu -o runtime  
$ ./runtime  
$
```

Teraz to samo, ale na poziomie **driver API**
zaczynamy od wspólnych definicji → plik `defines.h`

```
#define N      1000
#define BLK_SZ 16
#define CALL(x) {int r=x;\
                if(r!=0){\
                fprintf(stderr,"%s returned %d in line %d --"\
                " exiting.\n",#x,r,__LINE__); \
                exit(0);}}
```

tego makra będziemy asekuracyjnie
używać do wywoływania funkcji API

pora na kod kernela → plik `kernel.cu`

```
#include "defines.h"

extern "C" __global__ void IncVect(float *Tin, float *Tout) {
    int x = blockDim.x * blockIdx.x + threadIdx.x;
    if(x < N)
        Tout[x] = Tin[x] + 1;
}
```

musimy użyć specyfikatora `extern`, aby kompilator zapamiętał nazwę funkcji w pliku pośrednim – w przeciwnym przypadku nazwa ta zostanie zastąpiona nieprzewidywalną nazwą tymczasową

Kompilujemy źródło kernela do pliku cubin

```
$ nvcc -cubin -arch=sm_30 kernel.cu  
$ ls kernel*  
kernel.cu  kernel.cubin  
$
```

wskazanie architektury docelowej CC=3.0
(konieczne dla poprawnej pracy kodu na
naszych komputerach laboratoryjnych)

pora na zasadniczy kod → plik `driver.c`

część 1/21

```
#include <stdio.h>
#include <assert.h>
#include <cuda.h>

#include "defines.h"

#define ALIGN_UP(off,align)  (off)=((off)+(align)-1)&~((align)-1)

float HostVect[N];
```

to zaskakujące makro powiększa (albo nie) wskaźnik **off** w taki sposób, aby wskazywał na adres podzielny przez (wyrównany do) **align**; analizę jego działania pozostawia się czytelnikowi

plik `driver.c`

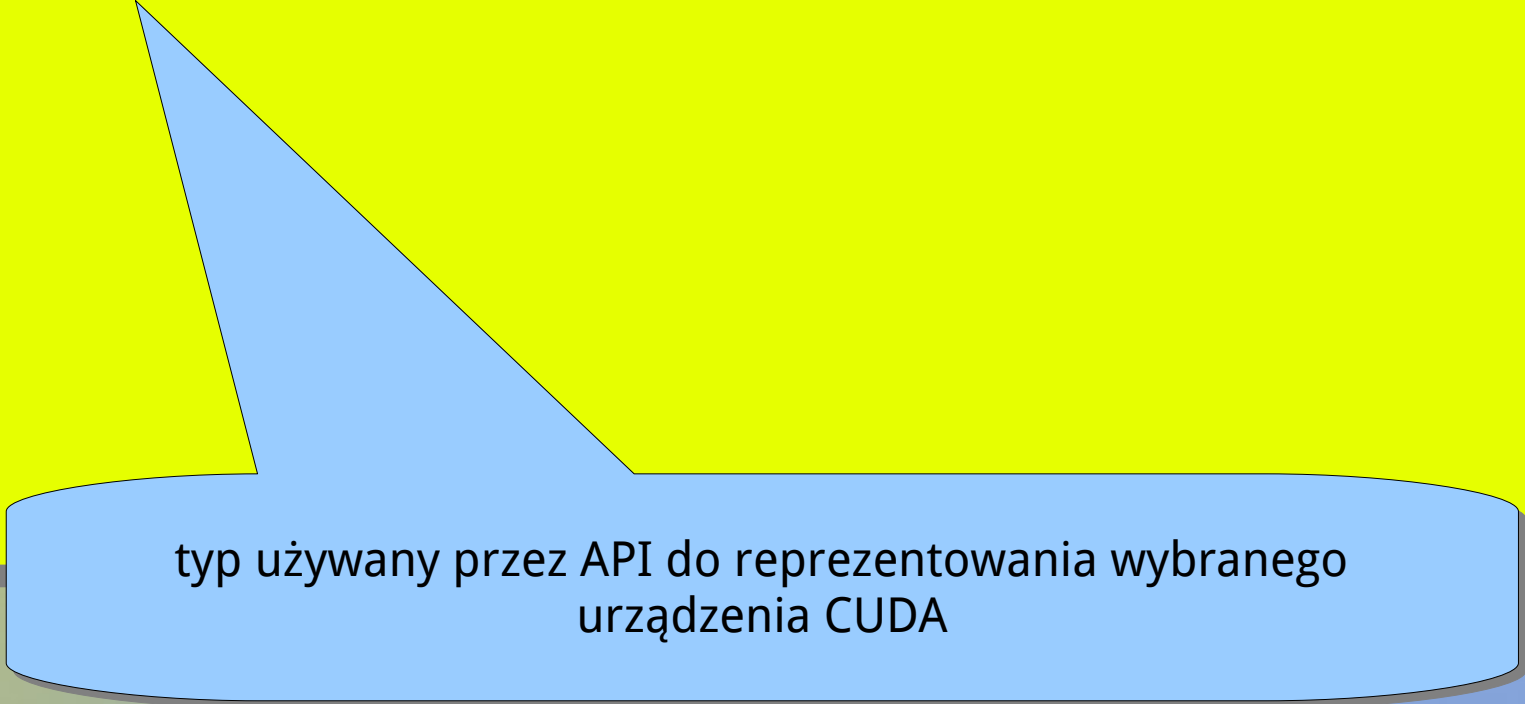
część 2/21

```
int main(int argc, char *argv[]) {  
  
    int i;  
    int blocks = N / BLK_SZ;  
    if(N % BLK_SZ) blocks++;  
  
    for(i = 0; i < N; i++)  
        HostVect[i] = i;  
  
}
```

plik `driver.c`
część 3/21

```
CUdevice
```

```
hDevice;
```

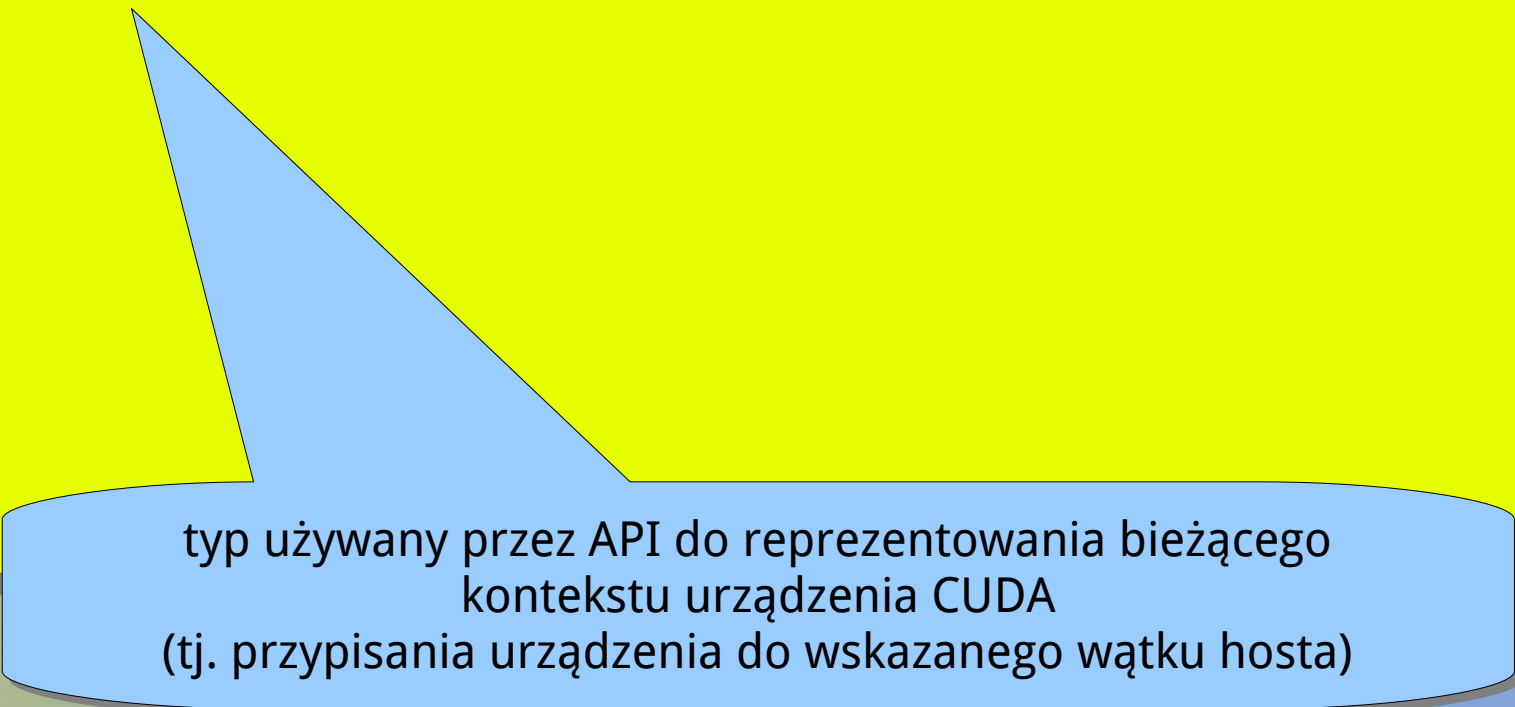

typ używany przez API do reprezentowania wybranego urządzenia CUDA

plik `driver.c`

część 4/21

```
CUcontext    hContext;
```


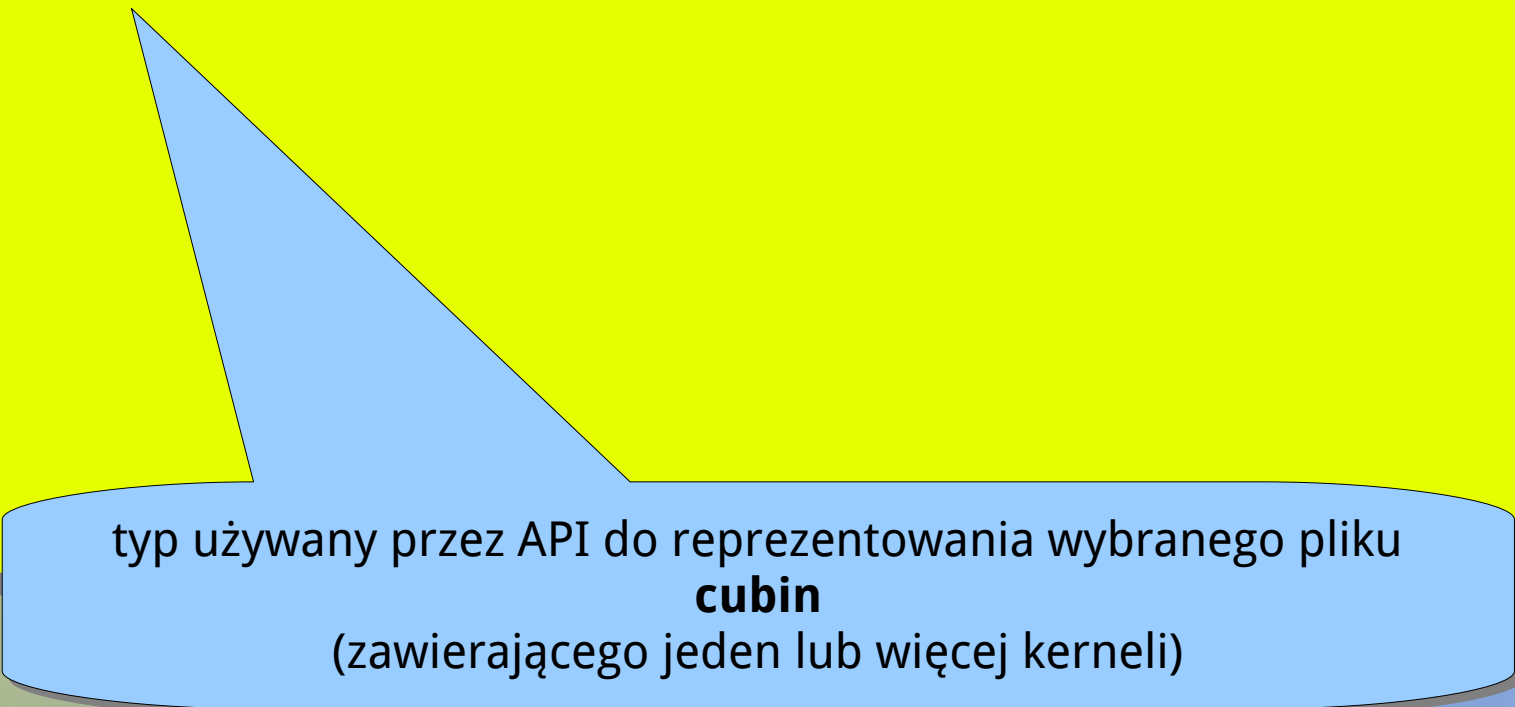
typ używany przez API do reprezentowania bieżącego kontekstu urządzenia CUDA
(tj. przypisania urządzenia do wskazanego wątku hosta)

plik `driver.c`

część 5/21

`CUmodule`

`hModule;`

typ używany przez API do reprezentowania wybranego pliku
cubin
(zawierającego jeden lub więcej kerneli)

plik `driver.c`

część 6/21

```
CUfunction      hFunction;
```

typ używany przez API do reprezentowania konkretnego kernela zawartego w używanym pliku cubin

plik `driver.c`

część 7/21

`CUresult cuInit (unsigned int Flags);`
zainicjowanie urządzenia i aparatu wykonawczego API

```
CALL( cuInit(0) );  
CALL( cuDeviceGet(&hDevice, 0) );
```

`cuDeviceGet(CUdevice *device, int ord)`
związanie urządzenia o numerze `ord` z uchwytem `device`

plik `driver.c`

część 8/21

```
CALL( cuCtxCreate(&hContext, 0, hDevice) );
```

```
CUresult cuCtxCreate (CUcontext *pctx,  
                     unsigned int flags,  
                     CUdevice dev)
```

utworzenie kontekstu urządzenia i zwiążanie go z bieżącym wątkiem hosta

plik `driver.c`

część 9/21

```
CALL( cuModuleLoad(&hModule, "kernel.cubin") );
```

`CUresult cuModuleLoad (CUmodule *module, const char *fname)`

załadowanie kodu ze wskazanego pliku cubin

plik `driver.c`

część 10/21

```
CALL( cuModuleGetFunction(&hFunction, hModule, "IncVect") );
```

`CUresult cuModuleGetFunction`
(`Cufunction *func`, `CUmodule mod`, `const char *name`)

wyszukanie w module `mod` kodu kernela o nazwie `name` i związanie go z uchwytem `func`

plik `driver.c`

część 11/21

typ używany do reprezentowania wskaźników używanych w pamięci urządzenia CUDA

```
CUdeviceptr DevVectIn, DevVectOut;
```

```
CALL( cuMemAlloc(&DevVectIn, sizeof(HostVect)) );  
CALL( cuMemAlloc(&DevVectOut, sizeof(HostVect)) );
```

```
CUresult cuMemAlloc ( CUdeviceptr *dptr,  
                      unsigned int bytesize)
```

przydzielenie pamięci o rozmiarze `bytesize` w pamięci urządzenia i podstawienie adresu przydziału do wskaźnika `dptr`

plik `driver.c` część 12/21

```
CALL( cuMemcpyHtoD(DevVectIn, HostVect, sizeof(HostVect)) );
```

```
CUresult cuMemcpyHtoD (CUdeviceptr dstDevice,  
                        const void *srcHost,  
                        unsigned int ByteCount)
```

skopiowanie `ByteCount` bajtów spod adresu `srcHost` hosta do adresu `dstDevice` urządzenia CUDA

plik `driver.c`
część 13/21

```
CALL( cuFuncSetBlockShape(hFunction, BLK_SZ, 1, 1) );
```

```
CUresult cuFuncSetBlockShape( CUfunction hfunc,  
                               int x,int y,int z)
```

przekazanie informacji o konfiguracji uruchomienia dla funkcji `hfunc`

plik `driver.c`

część 14/21

```
int    offset = 0;  
void  *ptr;
```

przygotowanie do budowy bloku parametrów kernela; `offset` będzie informował o położeniu pewnego parametru względem początku bloku parametrów, `ptr` będzie tymczasowo przechowywał adres kolejno następujących parametrów

plik `driver.c` część 15/21

operator języka „C” podający w bajtach wyrównanie wymagane dla argumentu

```
ptr = (void*)(size_t)DevVectIn;  
ALIGN_UP(offset, __alignof(ptr));  
CALL( cuParamSetv(hFunction, offset, &ptr, sizeof(ptr)) );  
offset += sizeof(ptr);
```

```
CUresult cuParamSetv (CUfunction hfunc,  
                      int offset,  
                      void *ptr,  
                      unsigned int numbytes)
```

przeniesienie `numbytes` bajtów spod adresu `ptr` hosta do pola parametrów odległego o `offset` bajtów od początku bloku przeznaczzonego dla kernela `hfunc`

plik `driver.c`

część 16/21

```
ptr = (void*)(size_t)DevVectOut;  
ALIGN_UP(offset, __alignof(ptr));  
CALL( cuParamSetv(hFunction, offset, &ptr, sizeof(ptr)) );  
offset += sizeof(ptr);
```

To samo dla drugiego parametru.

Uwaga!

Parametry w bloku leżą w tej samej kolejności, w jakiej wymienione są w nagłówku kernela

plik `driver.c`
część 17/21

```
CALL( cuParamSetSize(hFunction, offset) );
```

```
CUresult cuParamSetSize(CUfunction hfunc,  
                        unsigned int numbytes)
```

przekazanie informacji o sumarycznym rozmiarze bloku parametrów kernela
`hfunc`

plik `driver.c`
część 18/21

```
CALL( cuLaunchGrid(hFunction, blocks, 1) );
```

```
CUresult cuLaunchGrid (CUfunction f,  
                        int grid_width, int grid_height)
```

odpalenie kernela `f` w siatce wątków o rozmiarze
`grid_width x grid_height`

plik `driver.c`

część 19/21

```
CALL( cuMemcpyDtoH((void*)HostVect,DevVectOut,sizeof(HostVect)) );
```

```
CUresult cuMemcpyDtoH (void *dstHost,  
                       CUdeviceptr srcDevice,  
                       unsigned int ByteCount)
```

skopiowanie `ByteCount` bajtów spod adresu `srcDevice` urządzenia CUDA do adresu `dstHost` hosta

plik `driver.c`

część 20/21

```
CALL( cuMemFree(DevVectIn) );  
CALL( cuMemFree(DevVectOut) );
```

`CUresult cuMemFree (CUdeviceptr dptr)`

zwolnienie uprzednio przydzielonej pamięci urządzenia CUDA

plik `driver.c`

część 21/21

```
    for(i = 0; i < N; i++)  
        assert(HostVect[i] == i + 1);  
    puts("done");  
    return 0;  
}
```

Kompilacja przy użyciu gcc

```
$ gcc -I /usr/local/cuda/include driver.c -l cuda -o driver  
$ ./driver  
done  
$
```

Na zakończenie – trochę liczb

```
defines.h          161
driver.c           1572
kernel.cu          170
kernel.cubin      1260
-----
driver             13003

runtime.cu         906
-----
runtime           127902
```